

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö kolmesta valtioneuvoston asetuksesta, jotka koskevat eräiden tuotteiden ja palvelujen saavutettavuus- ja esteettömyysvaatimuksia

Lausunnonantajan lausunto

Valtioneuvoston asetus eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista

Kuntaliiton kommentit koskevat kaikki kohdat.

Kuntaliitto kiittää pyynnöstä toimittaa lausunto valtioneuvoston asetuksesta liittyen esteettömyysdirektiivin toimeenpanoon.

Esteettömyys parantaa kaikkien kuntalaisten asiakaskokemusta. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat keskeisiä, kun puhutaan kuntalaisten yhdenvertaisuuden toteuttamisesta, mikä on kunnille tärkeä tavoite. Toimivaa esteettömyyttä ei voi edistää ilman kustannuksia, mikä on syytä ottaa huomioon.

Digitaalisten palvelujen hankintoja varten tarvitaan esteettömyysvaatimusten osalta tarkempaa tietoa vaadittavista ominaisuuksista ja kriteereistä, jotta julkisissa hankinnoissa voidaan ottaa huomioon lainsäädännön vaatimukset. On tärkeä, että valvontaa suorittavalla viranomaisella on resursseja tarjota tukea myös sujuviin ja tehokkaisiin hankintaprosesseihin.

Vaikka tarkemmat tiedot esteettömyysvaatimuksista voivat auttaa toimeenpanossa, lainsäädännön tavoitteet eivät täyty ainoastaan viittaamalla pykäliin. Julkishallinnon organisaatioille on tarjottava tukea ja edellytyksiä kehitystyölle, jossa tavoitteena ovat aidosti yhdenvertaiset palvelut kaikille kuntalaisille. Organisaatioissa tarvitaan sekä osaamista että ymmärrystä esteettömyys- ja saavutettavuustyön tärkeydestä aina johtoa myöten. Jotta Suomessa julkishallinnon organisaatiot onnistuisivat esteettömyys- ja saavutettavuustavoitteiden täyttämässä, myös toimintaa tukeva ja kehittävä rooli on tuleville valvontaorganisaatioille merkittävä.

Lainsäädännön toimeenpanon kustannusvaikutukset tulee ottaa kunta-valtio -suhteessa huomioon. Sinänsä tärkeät esteettömyysvaatimukset aiheuttavat kasvavia kustannuksia kunnille, esimerkiksi kuntien uusien aineistojen, ohjelmistojen ja laitteiden hankinnoissa. Näihin kuntien tulisi saada lisää rahoitusta, jottei kuntalaisten palvelutaso kärsisi. Myös laitteiden elinkaaret tulisi ottaa huomioon siirtymäaikoja arvioitaessa. Vaikutukset tulisi jo tässä vaiheessa selvittää erillisellä selvityksellä, jos tietoja ei muuten ole saatavilla.

Kuntien rooli esteettömyyden edistämisessä on merkittävä, minkä vuoksi kuntatoimijoiden näkökulma tulee ottaa mukaan lainsäädännön jatkovalmisteluun sopivalla tavalla. Tämän jatkovalmistelun tavoite olisi selkeä ja yksiselitteinen tulkinta vaatimuksista, kustannuksista ja vastuista, joita direktiivin toimeenpano aiheuttaa.

Esteettömyysdirektiivin kansallista valmistelua varten asetettiin työryhmä, johon kuntakentän edustajia ei ole pyydetty mukaan. Kunnat on otettava mukaan jatkovalmisteluun, kun vastaavia kokonaisuuksia suunnitellaan.

Valtioneuvoston asetus saavutettavuusvaatimuksista erälle digitaalisille palveluille

Kuntaliiton kommentit koskevat kaikki kohdat. Katso ensimmäisen osan vastaukset.

Valtioneuvoston asetus esteettömyysvaatimuksista sähköisen viestinnän palveluille ja audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaville palveluille

Kuntaliiton kommentit koskevat kaikki kohdat. Katso ensimmäisen osan vastaukset.

Pauni Markus
Suomen Kuntaliitto ry

Lindroth Mattias
Suomen Kuntaliitto ry